

**Česká republika
USNESENÍ
Ústavního soudu**

Ústavní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Uhlíře, soudců JUDr. Tomáše Lichovníka a JUDr. Vladimíra Sládečka (soudce zpravodaj) o ústavní stížnosti J. K., zastoupeného Mgr. Alešem Buriánkem, advokátem se sídlem Praha, Vodičkova 33, proti rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 26. 6. 2019 č. j. 21 Cdo 864/2019-610, takto:

Ústavní stížnost se odmítá.

Odůvodnění

Stěžovatel se, s odvoláním na porušení svých práv ve smyslu čl. 36 a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen "Listina"), domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku, vydaného v řízení o neplatnost výpovědi z pracovního poměru.

Ze spisového materiálu se podává, že dopisem ze dne 23. 9. 2011 sdělila žalovaná (Nemocnice Kyjov, příspěvková organizace, dále jen "nemocnice") stěžovateli, že s ním rozvazuje pracovní poměr výpovědí podle ustanovení § 52 písm. c) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce (dále jen "zák. práce"), neboť "za účelem zvýšení efektivity práce a hospodaření žalované" rozhodl dne 22. 9. 2011 ředitel žalované J. P. o zrušení psychiatrické ambulance, v níž stěžovatel dosud působil, a stěžovatel se tak "stal nadbytečným zaměstnancem". Stěžovatel se žalobou u Okresního soudu v Hodoníně domáhal určení, že uvedená výpověď z pracovního poměru je neplatná.

Okresní soud v Hodoníně rozsudkem ze dne 19. 3. 2015 č. j. 13 C 15/2012-317 žalobě stěžovatele vyhověl. Dospěl k závěru, že zrušení psychiatrické ambulance ve skutečnosti nesledovalo zlepšení hospodářské situace nemocnice, ale bylo záminkou pro vytvoření možnosti skončit pracovní poměr se stěžovatelem, který byl jedním z nejaktivnějších odpůrců nového vedení nemocnice, stál za založením občanského sdružení Občané za N. K. a nové odborové organizace. Za podstatnou okolnost považoval soud prvního stupně úzkou časovou návaznost mezi událostmi předcházejícími zrušení psychiatrické ambulance a výpovědí danou stěžovateli, neboť dne 5. 9. 2011 byl ředitel žalované informován o vzniku nové odborové organizace a již dne 9. 9. 2011 žádá tuto organizaci o souhlas s výpovědí a oznamuje svůj záměr zrušit psychiatrickou ambulanci.

Závěr o neplatnosti výpovědi žalované soud prvního stupně dovodil také z důvodu nedostatku souhlasu odborové organizace s výpovědí danou stěžovateli. K tomuto závěru soud prvního stupně dospěl zejména proto, že žalovaná před rozhodnutím o zrušení ambulance neučinila žádné kroky, které by tvrzené nepříznivé hospodářské výsledky této ambulance mohly zlepšit, a sama připustila, že provozování psychiatrické ambulance je výnosné, a není tedy důvod se domnívat, že při přijetí potřebných personálních či jiných opatření by se situace ambulance nemohla zlepšit.

K odvolání žalované Krajský soud v Brně usnesením ze dne 23. 3. 2016 č. j. 49 Co 222/2015-359 rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Dospěl k závěru, že se soud prvního stupně řádně nevypořádal s obranou žalované, která byla založena na tvrzení, že důvodem rozhodnutí o organizační změně byla dlouhodobá ztrátovost psychiatrické ambulance a to přes snahu žalované o zlepšení ekonomiky žalované; závěr soudu prvního stupně tak nelze přezkoumat pro nedostatek důvodů.

K dovolání stěžovatele Nejvyšší soud usnesením ze dne 7. 12. 2016 č. j. 21 Cdo 3426/2016-391 usnesení odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Své rozhodnutí odůvodnil tím, že nebyly naplněny podmínky pro to, aby doplnění dokazování znaleckým posudkem z oboru ekonomika nemohlo být provedeno v odvolacím řízení a aby rozhodnutí soudu prvního stupně mohlo být z důvodu neprovedení tohoto důkazu zrušeno odvolacím soudem podle ustanovení § 219a odst. 2 o. s. ř.

Krajský soud v Brně poté rozsudkem ze dne 19. 9. 2018 č. j. 49 Co 222/2015-564 rozsudek soudu prvního stupně potvrdil a rozhodl o náhradě nákladů řízení.

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu a proti rozsudku Okresního soudu v Hodoníně ze dne 19. 3. 2015 č. j. 13 C 15/2012-317 podala žalovaná dovolání, o kterém Nejvyšší soud rozhodl napadeným rozsudkem tak, že řízení o dovolání žalované proti rozsudku okresního soudu zastavil (pro nedostatek své funkční příslušnosti); a rozsudek odvolacího změnil tak, že rozsudek Okresního soudu v Hodoníně č. j. 13 C 15/2012-317 se ve výroku I. mění tak, že se žaloba o neplatnost výpovědi z pracovního poměru dané žalobci dopisem žalované ze dne 23. 9. 2011 zamítá; a rozhodl o náhradě nákladů před soudy všech stupňů.

Stěžovatel v ústavní stížnosti zejména namítá, že dovolací soud napadený rozsudek založil na novém právním posouzení výpovědi z pracovního poměru, přičemž se vůbec nezabýval motivem žalované a otázkou, zda bylo jednání žalované v rozporu s dobrými mravy. Vzhledem k tomu, že soud prvního stupně a soud odvolací otázku rozlišení výpovědních důvodů a jejich nesprávného označení v rámci svých rozhodnutí vůbec nezvažovaly, stěžovatel namítá, že napadené rozhodnutí porušuje jeho práva podle čl. 36 a čl. 38 odst. 2 Listiny. Toto překvapivé rozhodnutí je podle stěžovatele také v rozporu s judikaturou Ústavního soudu.

Ústavní soud posoudil argumentaci stěžovatele i obsah ústavní stížností napadených rozhodnutí a dospěl k závěru, že jde o návrh zjevně neopodstatněný.

Podle ustanovení § 43 odst. 3 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o Ústavním soudu"), musí být usnesení o odmítnutí návrhu podle odstavců 1 a 2 písemně vyhotoveno, stručně odůvodněno uvedením zákonného důvodu, pro který se návrh odmítá, a musí obsahovat poučení, že odvolání není přípustné.

Ústavní soud předesílá, že jako soudní orgán ochrany ústavnosti je oprávněn do rozhodovací činnosti ostatních soudů zasahovat jen tehdy, pokud chybná interpretace či aplikace podústavního předpisu nepřipustně postihuje některé z ústavně zaručených základních práv či svobod nebo je v rozporu s požadavky spravedlivého (řádného) procesu či s obecně sdílenými zásadami spravedlnosti. Zřetelně tak akcentuje doktrínu minimalizace zásahů do činnosti jiných orgánů veřejné moci, která je odrazem skutečnosti, že Ústavní soud není součástí soustavy ostatních soudů (čl. 83 Ústavy). Proto mu nepřísluší ingerovat do jejich ústavně vymezené pravomoci, pokud jejich rozhodnutím, příp. v průběhu procesu mu předcházejícího, nedošlo k zásahu do ústavně zaručených práv.

Směřuje-li ústavní stížnost proti rozhodnutí orgánu veřejné moci, považuje ji Ústavní soud zpravidla za zjevně neopodstatněnou, jestliže napadené rozhodnutí není vzhledem ke své povaze, namítaným vadám svým či vadám řízení, které jeho vydání předcházelo, způsobilé porušit základní práva a svobody stěžovatele, tj. kdy ústavní stížnost postrádá ústavněprávní dimenzi. O takový případ v projednávané věci právě jde.

Podstatu ústavní stížnosti představuje polemika stěžovatele se závěrem dovolacího soudu o platnosti předmětné výpovědi. Ústavní soud ověřil, že ve věci bylo provedeno odpovídající dokazování, na jehož základě byl řádně zjištěn skutkový stav. Nejvyšší soud své rozhodnutí pečlivě a srozumitelně odůvodnil. Podrobně se zabýval interpretací § 52 zák. práce a jeho aplikací na danou věc. Dospěl k závěru, že v posuzované věci důvod výpovědi uvedený v dopise žalované ze dne 23. 9. 2011 nepředstavoval výpovědní důvod podle ustanovení § 52 písm. c) zák. práce, nýbrž šlo o výpovědní důvod podle ustanovení § 52 písm. a) zák. práce, což podrobně odůvodnil. Konstatoval také, že ačkoli

obdobný úsudek učinil i soud prvního stupně (uvádí-li v odůvodnění svého rozsudku, že "by bylo namíste hovořit spíše o důvodu uvedeném v ustanovení § 52 písm. a) zák. práce"), odvolací soud jej ponechal bez povšimnutí a nesprávně vycházel z toho, jak právně kvalifikovala výpovědní důvod sama žalovaná. Uvedl k tomu, že při posouzení, zda byl v konkrétním případě naplněn důvod výpovědi podle ustanovení § 52 písm. a) zák. práce, zákon nedává prostor k hodnocení organizační změny z hlediska toho, za jakým účelem byla skutečně přijata a jaké cíle byly její realizací u zaměstnavatele od počátku sledovány.

Dovolací soud dále konstatoval, že tvrzení stěžovatele, že zrušení psychiatrické ambulance bylo "zjevně účelové", neboť "otevřeně kritizoval manažerské kroky nového vedení n., což vedení n. v čele s ředitelem J. P. neslo nelibě", proto nemá z hlediska existence důvodu výpovědi podle ustanovení § 52 písm. a) zák. práce žádnou právní relevanci. Pro naplnění důvodu výpovědi podle ustanovení § 52 písm. a) zák. práce je - jak vyplývá ze shora podaného výkladu - podstatné pouze to, zda zaměstnavatel rozhodl o organizační změně, spočívající ve zrušení jeho části, která se dosud podílela na plnění úkolů zaměstnavatele samotného, a v důsledku toho pozbyl možnost přidělovat zaměstnancům působícím ve zrušované části práci podle pracovní smlouvy. Tyto předpoklady byly v projednávané věci splněny, proto žalovaná dopisem ze dne 23. 9. 2011 důvodně rozvázala se stěžovatelem pracovní poměr výpovědí podle ustanovení § 52 písm. a) zák. práce.

Ústavní soud konstatuje, že v dané věci se jedná pouze o interpretaci a aplikaci podústavního práva, při nichž nezjistil porušení stěžovatelem vytýkaných základních práv. Stěžovatel měl možnost uplatnit v řízení u příslušných soudů všechny procesní prostředky k obraně svého práva, čehož také využil. Soudy rozhodovaly v souladu s principy hlavy páté Listiny a jejich rozhodnutí nevybočila z mezí ústavnosti. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí také vyplývá, že na otázku nesprávné právní kvalifikace výpovědního důvodu bylo v průběhu řízení soudem prvního stupně poukazováno. Z výše uvedených důvodů nelze tedy za relevantní považovat ani odkazy stěžovatele na obecnou judikaturu Ústavního soudu týkající se ústavních předpokladů práva na spravedlivý (řádný) proces, resp. překvapivých rozhodnutí.

Na základě výše uvedeného byla ústavní stížnost mimo ústní jednání a bez přítomnosti účastníků podle ustanovení § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu jako návrh zjevně neopodstatněný odmítnuta.

Poučení: Proti usnesení Ústavního soudu není odvolání přípustné.

V Brně dne 12. listopadu 2019

JUDr. David Uhlíř, v. r.
předseda senátu